

TutorBabbel

Universiteit Gent

Wie, wat, waar, wanneer? Korte voorstelling van het TutorBabbelproject

Eerste masterstudenten Pedagogische Wetenschappen (afstudeerrichting Pedagogiek en Onderwijskunde, major Onderwijskunde) van de Universiteit Gent geven tijdens de schooltijd ondersteuning aan leerlingen uit het vijfde en zesde leerjaar bij het 'leren leren'.

Het TutorBabbelproject is gegroeid vanuit een samenwerking tussen de Vakgroep Onderwijskunde en de Gentse scholengemeenschap Babbel. Meer concreet wordt tijdens dit werkjaar (2008-2009) samengewerkt met vier partnerscholen van waaruit 106 leerlingen uit het vijfde en zesde leerjaar ondersteund worden door negenenveertig studenten van de Universiteit Gent. De tutoring richt zich op volledige klassen. In de eerste plaats omdat de meerderheid van de leerlingen tot de doelgroep behoort die men beoogt, namelijk kinderen die opgroeien in en schoollopen vanuit een sociaal-economisch kwetsbare achtergrond. Dit blijkt uit de vaststelling dat alle partnerscholen een percentage GOK-leerlingen hebben van 70 tot 80%. Ten tweede vindt de ondersteuning plaats tijdens de lessen, waardoor het moeilijk is de tutoring te reserveren voor een beperkt aantal leerlingen. Onder de deelnemende leerlingen zijn er ongeveer evenveel meisjes als jongens. De meerderheid van hen is van allochtone afkomst en heeft het Nederlands niet als thuistaal. Daarnaast is er ook een aanzienlijke groep kansarme, autochtone kinderen betrokken.

Het geven van de ondersteuning is structureel ingebouwd in het curriculum van de tutors. Het is namelijk een verplichte oefening die deel uitmaakt van het opleidingsonderdeel 'Coaching en begeleiding'. Hierdoor zijn alle eerste masterstudenten Pedagogische Wetenschappen (afstudeerrichting Pedagogiek en Onderwijskunde, major Onderwijskunde) betrokken bij het TutorBabbelproject. Aan hun deelname zijn credits verbonden. De groep tutors is vrij homogeen: alle studenten hebben het Nederlands als thuistaal, zijn van autochtone afkomst en behoren tot de hogere of de middenklasse. Verder is de groep tutors overwegend vrouwelijk. Voorafgaand aan en tijdens het project worden de studenten op verschillende manieren begeleid. Zo nemen de studenten vooraf deel aan enkele workshops die focussen op een aantal thema's binnen de tutoringthema's. Deze thema's werden geselecteerd uit een gedane behoefteanalyse bij voormalige tutors. Daarenboven bieden de lessen van het opleidingsonderdeel permanent theoretische ondersteuning aan de studenten. Naast aandacht voor vorming is er ook tijd en ruimte vrij gemaakt om de tutors doorheen het project te begeleiden. Naast intervisiesessies met kleine groepjes studenten legt de projectcoördinator ook een individueel feedbackgesprek vast met elke tutor. Bovendien worden doorheen het project drie feedbackmomenten ingebouwd voor de tutors, onder leiding van de betrokken leraren in de partnerscholen.

Negen weken lang trekken de studenten één keer per week naar de school van de leerlingen. Daar gaat elke tutor tijdens de twee laatste lessen op dinsdagnamiddag aan de slag met een groepje van twee à drie leerlingen. De ondersteuning is voor de leerlingen gratis en de tutor werkt rond de leergebiedoverschrijdende eindtermen 'leren leren'. Vanuit deze focus wordt duidelijk dat men beoogt verrijkend te werken in plaats van remediërend op te treden.

Om de TutorBabbelsessies inhoudelijk in te vullen wordt aan elke student een tutorpakket 'leren leren' aangereikt dat kan gebruikt worden als een leidraad doorheen de ondersteuningssessies. Dit pakket bevat achtergrondinformatie voor de studenten en oefenmateriaal voor de leerlingen. De projectcoördinator benadrukt dat dit pakket een hulpmiddel is voor de tutors en geen directief stappenplan. Het is immers belangrijk voldoende ruimte te bieden aan de tutors om een eigen invulling te geven aan de ondersteuningssessies en om de sessies af te stemmen op de individuele noden van de tutees.

De keuze om de ondersteuningssessies op school en tijdens de lesuren te laten doorgaan werd doordacht gemaakt. In eerste instantie wordt deze beslissing gesteund door praktische argumenten: de sessies vinden tijdens de schooluren plaats waardoor de leerlingen zich niet hoeven te verplaatsen voor de ondersteuning en op die manier nemen de sessies geen extra tijd in van de tutees. Verder kan de school als begeleidingscontext bijdragen aan een sterkere informatie-uitwisseling en frequenter overleg tussen de tutors en de leerkracht van de tutees. Bovendien is de leerkracht rechtstreeks betrokken bij het project, waardoor een reëel partnerschap kan gerealiseerd worden met de betrokken leerkrachten. Dergelijke betrokkenheid van en systematische communicatie met de leerkracht van de tutees is essentieel opdat studenten niet zouden beschouwd worden als surrogaatleerkrachten, maar daarentegen als een complementaire, ondersteunende kracht. Daarnaast biedt de betrokkenheid van de leerkrachten ook mogelijkheden om hen te laten reflecteren over de eigen instructieaanpak en de manier waarop ze het 'leren leren' integreren in de dagelijkse klaspraktijk.

De doelstellingen van TutorBabbel richten zich tot vier verschillende actoren: de leerlingen, de masterstudenten, de betrokken leerkrachten en de ouders. Met betrekking tot de leerlingen streeft men ernaar kansarme allochtone en autochtone leerlingen kansrijker te maken door expliciet te werken aan hun competenties wat betreft 'leren leren'. Meer specifiek wordt de ontwikkeling van efficiënte leer- en oplossingsstrategieën beoogd, evenals de stimulering van het zelfregulerend leren bij de tutees. Daarmee samenhangend hoopt men tevens het zelfvertrouwen en de leermotivatie van de leerlingen te vergroten. Met deze praktijkoefening worden ook doelstellingen nagestreefd bij de masterstudenten. Studenten oefenen immers hoe ze zelfstandig begeleidingsactiviteiten kunnen opzetten in een reële context. Daarnaast vormt het kennismaken en bewuster leren omgaan met diversiteit, gelijke onderwijskansen, kansarme kinderen en hun ouders een tweede doelstelling. In dat verband streeft men bij de studenten ook naar inzicht in de relatie tussen een kansarme thuisomgeving en de schoolloopbaan van de kinderen. Via het project wil men bij de leerkrachten een meer gefundeerde aanpak van 'leren leren' realiseren, door te streven naar reflectie omtrent hun instructieaanpak en de plaats van 'leren leren' hierin. TutorBabbel probeert ten slotte om de aandacht voor 'leren leren' na afloop van het project te laten doorwerken bij de leerlingen thuis, door ouders te informeren en te activeren met betrekking tot het ondersteunen van 'leren leren' bij hun kinderen. Hiertoe worden ouderbijeenkomsten georganiseerd.

Contactpersonen:

Sabrina Vandeveld Sabrina.Vandevelde@UGent.be

Hilde Van Keer Hilde.VanKeer@UGent.be